

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות פתרון לשאלות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/9ד, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מותאם, חורף תש"ף

הצעת פתרון לשאלון בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מותאם, חורף תש"ף

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

יש לענות על כל השאלות 1-5 שבחלק זה.

1. א. המחיר המוזכר בכותרת הוא הפגיעה באיכות הסביבה.
ב. שתי סיבות למחיר של הקניות באינטרנט:
— הפסולת הרבה שנוצרת מהאריזות הרבות של המוצרים.
— הכפלה בכמות פליטות הגזים מכלי התחבורה שנגרמת משינוע הסחורות למקומות רבים.
2. א. הסיבה היא שבני הדור הצעיר נולדו לסביבה המקוונת, והם "שוחים" בה.
ב. (4) משום שבני הנוער רואים את המוצר בחנות ולאחר מכן רוכשים אותו ברשת.
3. א. על פי טקסט 1, אתרי הקניות התמודדו עם השיקול "זמן המתנה ארוך" באמצעות הפעלת שליחויות מהירות.
ב. המגמה המתוארת בטקסט 1, תשפיע על נתוני תרשים 1 באופן הזה: עמודת "זול יותר" תרד, ואילו עמודת "נוח יותר" (וגם עמודת "קל להשוות מחירים") תעלה.
4. בתשובה זו נדרשות נקיטת עמדה ברורה בנוגע למעורבות ההורים והנמקה מעמיקה ומשכנעת. על התשובה להיות לכידה, מנוסחת באופן ברור ותקין ומפוסקת כהלכה.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, **מותאם**, חורף תש"ף

5. בסקירה יש להביא לידי ביטוי את כל רכיבי המטלה: השינוי שחל בהרגלי הצריכה, מקומם של בני הנוער בשינוי ותוצאותיו האפשריות של השינוי.
- הסקירה צריכה להיות טקסט עצמאי, לכיד ובהיר שיהיה בו מיזוג בין הרעיונות המשותפים בטקסטים וגם יובא בו המידע הייחודי הרלוונטי שבכל טקסט.
- על הסקירה לכלול אזכור של מקורות המידע (הטקסטים) וכן שימוש בדרכי מסירה מקובלים. בסוף הסקירה יש לציין רשימה ביבליוגרפית של מקורות המידע.
- על הסקירה להיות מנוסחת באופן ברור, ענייני ותקין ומפוסקת כהלכה.
- דוגמה לסקירה
- בשנים האחרונות חל שינוי בהרגלי הצריכה ברחבי העולם ובישראל. שינוי זה בא לידי ביטוי במעבר מקניות בחנויות ה"מסורתיות" ברחוב ובקניון לקניות מקוונות. נתונים שהתפרסמו באתר המרכז נתונים סטטיסטיים מכל העולם מלמדים כי המסחר הדיגיטלי העולמי צומח בהדרגה בעוד שיעור המכירות בחנויות ובקניונים הולך ופוחת (קלינגבייל, 2018). בישראל חלה עלייה ניכרת בשיעור הקניות באתרים הבין-לאומיים. נתוני דואר ישראל (אצל קלינגבייל, 2018) מלמדים על גידול של פי שלושה בכמות החבילות הנכנסות לארץ במהלך חמש שנים. הישראלים רוכשים מוצרים רבים ומסוגים שונים: ביגוד והנעלה, טלפונים חכמים וגדג'טים. בשנת 2016 למשל רכשו הישראלים מוצרים באינטרנט בהיקף של יותר מ-14 מיליארד שקלים בתכיפות של רכישה בכל שתי שניות (מוקמל, 2017).
- על פי קרפיק ספיר (2016), בני הנוער הם המובילים את מגמת המעבר לצרכנות מקוונת. סקר שערכה חברת אי־ביי מלמד כי 85% מבני הנוער רוכשים מוצרים באינטרנט פעמיים בחודש וכי הגיל הממוצע של בני הנוער הרוכשים מוצרים ברשת הולך ויורד. לדברי גולדנברג, מנהל הפעילות העסקית של חברת אי־ביי ישראל, (אצל קרפיק ספיר, 2016) בני הנוער הם כוח קנייה חזק. הם קהל אידיאלי ומתוחכם, והם גם ממליצים להוריהם לקנות באינטרנט.
- לשינוי המתואר בהרגלי הצריכה יש גם תוצאות שיש להביא בחשבון. קלינגבייל (2018) מציינת את הנזק שנגרם לסביבה בגלל הארזיות המרובות של מוצרים הנשלחים בדואר, וד"ר יעל פרג (אצל קלינגבייל, 2018) מציינת כי שינוע הסחורות לנקודות חלוקה רבות מגביר את פליטת הגזים מכלי התחבורה השונים – משאיות או מטוסים. תוצאה נוספת שמציינים קלינגבייל (2018) ומוקמל (2017) היא הפגיעה בחנויות המסורתיות ובקניונים. הקניונים נפגעים מן השינוי, וכדי שישרדו, מנהליהם יהיו חייבים לערוך שינויים בעיצוב הקניונים ובשירותים שהם יציעו ללקוחות.
- ביבליוגרפיה:
- מוקמל, ג' (18 בדצמבר 2017). סופו של הקניון? עתיד הקניונים בעולם של מסחר מקוון. מתוך האתר **ynet**.
 - קלינגבייל, ס' (19 באוקטובר 2018). עושים קניות באינטרנט כי זה זול? יש מחיר אחד נסתר שאולי לא הכרתם. מתוך האתר **TheMarker**.
 - קרפיק ספיר, ש' (13 בספטמבר 2016). סקר: בני הנוער הישראלים מתחילים לקנות באינטרנט בגיל 11. מתוך האתר **גלובס**.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, **מותאם**, חורף תש"ף

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר (חובה) (10 נקודות)

6. • חמישה
- אחת עשרה
- אחת
- עשר
- חמישה עשר
- שבעים וחמישה
- עשרה
- שבעה
- שלוש
- שנים עשר

יש לבחור באחד הפרקים: תחביר או מערכת הצורות.

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

יש לענות על ארבע מן השאלות 7-11.

פסוקית מושא ←

7. (1) אחד התושבים | בלוס אנג'לס | סיפר | שהוא | רוכש | מוצרים | מושא | בעסקים מקומיים ולא

→

תיאור | באתרי קניות. | / משפט מורכב

(2) ברשתות המרכולים צמצמו את השימוש בשקיות הניילון באמצעות חקיקה,

אולם על | אתרי הקניות | לא חלה חקיקה זו. / משפט איחוי (מאוחה / מחובר)

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, **מותאם**, חורף תש"ף

8. א. • קונים באינטרנט כי זה זול? יש מחיר נסתר שאולי לא הכרתם.
• קונים באינטרנט כי המחירים בו נמוכים? / קונים באינטרנט כי הקנייה זולה?
ב. • "אמזון" היא אימת הקניונים בארץ.
• בסקר התגלה כי בני הנוער הישראלים מתחילים לקנות באינטרנט בגיל 11.
9. א. • פסוקית נושא
— פסוקית מושא:
עדיין לא יודעים אם בעלי הקניונים יצליחו להתאים את הקניונים למציאות המשתנה.
— פסוקית נושא:
השאלה היא אם בעלי הקניונים יצליחו להתאים את הקניונים למציאות המשתנה.
— פסוקית תיאור תנאי:
אם בעלי הקניונים יצליחו להתאים את הקניונים למציאות המשתנה, ישרדו הקניונים במציאות זו.
ב. • נושא
• המוצרים: בגדים, נעליים, משקפיים ותכשיטים הם המוצרים הנרכשים ביותר בקניונים.
10. א. • (1) נושא מורחב
• (2) נושא כולל
• במשפט (1) הפועל "הולכות" מציין פעילות הדרגתית מתגברת, ואילו במשפט (2) הפועל "הולכים" מציין הליכה פיזית.
• בני נוער רבים הולכים לקניונים.
• בני נוער רבים משווים בין מחירי הפריטים בחנויות.
- ב. • פסוקיות נושא
• נושא
11. א. • בשנים האחרונות התפרסמו תחזיות על ירידה מתמדת ברווחי הקניונים, אך לא ברור אם הירידה נובעת מן המעבר לקניות באינטרנט או מהקמת שטחי מסחר נוספים. עם זאת נראה שעדיין מוקדם להספיד את הקניונים משום שהקניון לא נועד רק לקניות אלא גם לבילוי ולמפגש חברתי.
ב. • 81% מבני הנוער העידו: "המלצנו להורינו לערוך את קניותיהם באינטרנט".

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, **מותאם**, חורף תש"ף

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

יש לענות על ארבע מן השאלות 12-16.

הבניין	השורש	12.
הפעיל	ע-ו-ד	מעידות
פיעל	פ-נ-י	מפנים
הפעיל	י/ו-ת-ר	מותיר
פועל	צ-מ-צ-ם	צומצם
התפעל	מ-ח-י	מתמחה
פיעל	ע-ו-ר	מעוררת
התפעל	ש-ת-ף	השתתפו

13. א. • מוצאת – קל
• מומצאת – הופעל
• מוציאים – הפעיל
• מתמצאים – התפעל
• נמצא – קל

- ב. (1) מוציאים
(2) י/ו-צ-א
(3) מ-צ-א

- ג. מוצאת: למצוא, מציאה
מוציאים: להוציא, הוצאה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, **מותאם**, חורף תש"ף

14. א. (1) לא נכון

• נכון

• נכון

• לא נכון

(2) המשפט הראשון אינו נכון משום ש"ארוזים" נוטה בבניין קל, ואילו "נארזים" בבניין נפעל.

או:

• המשפט האחרון אינו נכון משום ש"ארוזים" משמשת בתפקיד שם תואר, ואילו "נארזים" בתפקיד פועל.

ב. (1) שליחות

(2) שילוח – פיעל

השתלחות – התפעל

שליחה – קל

ג. (1) משווקים

(2) שוק

15. א. להתבונן

משוטטת

מגלה

יכולה

ארצה

יישבר

אתקן

מסתפקים

קורסת

ב. קנייה

ביקורת

יכולת

תקשורת

זכות

התפתחות

רפואה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מותאם, חורף תש"ף

16. א. (1) דרגנוע

(2) הלחם בסיסים

(3) מרכולית – הקטנה

מגדנייה – מקום

מחנאות – הפשטה

ב. גז

ניילון

דרמה

ג. (1) קניין – שורש ומשקל

מנכ"ל – נוטריקון / ראשי תיבות

בימאי – בסיס וצורן סופי

(2) יתקבל אחד מן ההסברים האלה:

– קניין – השורש ק-נ-י במשקל קטלן.

– מנכ"ל – ראשי תיבות של הצירוף "מנהל כללי".

– בימאי – בסיס "בימה" + צורן סופי □ אי לציון בעלי מקצוע.